

Informatienota

Datum vergadering	: 2 maart 2021
Registratienummer	: IN/022
Portefeuillehouder	: Rutger van Stappershoef
Bijlage(n)	: "Meedoen met Taal" Integrale aanpak laaggeletterdheid in Regio Rivierenland 2020-2024
Onderwerp	: Regionaal plan aanpak laaggeletterdheid 2020-2024

Onderwerp

Regionaal plan aanpak laaggeletterdheid 2020-2024

Kennisnemen van

Regionaal plan "Meedoen met Taal" Integrale aanpak laaggeletterdheid in Regio Rivierenland 2020-2024.

Inleiding

Op 4 juli 2018 sloten VNG en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) een bestuursakkoord over de aanpak laaggeletterdheid 2020-2024. Gemeenten moeten onder regie van de contactgemeenten, deze bestuurlijke afspraken verder uitwerken in een op te stellen regionaal plan "Vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020-2024".

Kernboodschap

Laaggeletterdheid is een thema waar de afgelopen jaren steeds meer aandacht voor is. Moeite hebben met lezen of informatie niet goed begrijpen heeft tot gevolg dat mensen (gemiddeld) minder zelfredzaam zijn, minder sociale contacten hebben, minder gezonde keuzes maken en een lagere productiviteit hebben.

In de gemeente West Betuwe is 7% procent van de inwoners laaggeletterd.

Het Rijk stimuleert gemeenten om een regionale aanpak laaggeletterdheid op te stellen. Hiervoor stelt het Rijk middelen ter beschikking via de arbeidsmarktregio's. Gemeente West Betuwe valt onder de arbeidsmarktregio Rivierenland met Tiel als centrumgemeente. Tiel ontvangt de middelen van het Rijk en moet voor de inzet van de middelen verantwoording afleggen aan het ministerie van OCW. De centrumgemeente maakt samen met de gemeenten uit de arbeidsmarktregio een regionaal plan voor de aanpak van laaggeletterdheid. Zij zorgen voor een goed aanbod van lessen, voor alle doelgroepen laaggeletterden.

Het huidige regionale programma is in 2020 afgelopen. Vanuit het Rijk zijn er nieuwe doelen geformuleerd waar alle regio's mee aan de slag moeten gaan:

Doel 1: Meer mensen aan de slag met taal, rekenen en digitale vaardigheden

Doel 2: Weten wat werkt

Doel 3: Goede hulp in elke gemeente

Wat is laaggeletterdheid

Veel mensen in Nederland hebben moeite met lezen, schrijven en rekenen. Dit heet laaggeletterdheid. Laaggeletterden zijn meestal geen analfabeten. Zij kunnen wel lezen en schrijven, maar niet goed genoeg. Daardoor hebben ze ook vaak problemen met digitale vaardigheden. In Nederland gaat het om ongeveer 2,5 miljoen mensen van 16 jaar en ouder. Dat is 18% van de bevolking, dus ongeveer 1 op de 6 mensen in Nederland. In de gemeente West Betuwe is 7% van de inwoners laaggeletterd.

Van landelijk beleid naar lokale uitvoering

De landelijke doelen zijn verwerkt in het regionale plan. De regionale ambities liggen op het bereiken van meer mensen, het vergroten van deelname aan trainingen basisvaardigheden/ en er wordt een monitoringssysteem uitgerold om de impact van de ingezette interventies in beeld te krijgen. De uitvoering van de regionale ambities gebeurt lokaal en gemeenten kunnen hier zelf invulling aan geven. In West Betuwe ligt de uitvoering voor een groot deel bij de bibliotheek en het Digi-Taalhuis Geldermalsen.

Vier thema's uitwerken in jaarplannen

Jaarlijks wordt er door de regio gemeenten een gezamenlijk jaarplan opgesteld. Dit wordt gedaan aan de hand van vier thema's (geld, gezin, werk en gezondheid). In 2021 staat het thema 'geld' centraal. De activiteiten voor 2021 zullen dus gaan over de relatie tussen laaggeletterdheid en geld. Begin 2021 wordt de jaarlijkse bijeenkomst voor het Taalakkoord georganiseerd. Daar worden dan alle betrokken ketenpartners in de aanpak meegenomen.

Het jaarplan wordt regionaal opgesteld, maar de uitvoering is lokaal zodat er maatwerk geboden kan worden. Iedere gemeente is immers anders met andere inwoners en samenwerkingspartners. Het uitvoeringsplan voor de gemeente West Betuwe is medio 2021 gereed.

Middelen vanuit het Rijk

Vanuit het Rijk worden er middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de aanpak. Deze middelen worden ontvangen door de centrumgemeente (Tiel). De gemeente Tiel moet ook de verantwoording afleggen over de inzet van deze middelen aan het ministerie van OCenW.

In de regio Rivierenland is van deze middelen een monitoringssysteem ingekocht. Hiermee wil de regio gaan voldoen aan het tweede doel, weten wat werkt. In de jaarplannen zal de inzet van de overige middelen worden beschreven.

Gevolgen

Het nieuwe regioplan is ambitieus. Om de beoogde doelen te behalen vraagt dit inzet van alle betrokkenen (bestuurlijk, ambtelijk en uitvoering). De doelen zijn:

- Het aanbieden van camouflage activiteiten voor mensen met Nederlands als moedertaal;
- Het bereiken van meer deelnemers;
- Het percentage laaggeletterden per gemeente laten dalen met 4% in 2024;
- Het aanstellen van één of meer taalambassadeurs in iedere gemeente in 2024;
- Het continueren van het goede netwerk van de taal- en leerhuizen;
- Het schrijven van teksten en brieven door gemeenten, bedrijven en instellingen in begrijpelijke taal;

- Het jaarlijks organiseren van een bijeenkomst voor het Taalakkoord. Ieder jaar staat één van de vier thema's centraal: werk, geld, gezin en gezondheid;
- Het meten van de resultaten via een monitoringssysteem;
- Het jaarlijks organiseren van activiteiten in de Week van Lezen en Schrijven (6 tot en met 12 september 2021);
- Het aandacht blijven houden voor een Leven Lang Leren. De volwasseneneducatie wordt gekoppeld aan het MBO zodat er een betere opleiding voor de inwoners in Regio Rivierenland aangeboden kan worden.

Het regionale plan van aanpak laaggeletterdheid is inmiddels door contractgemeente Tiel vastgesteld. Hierna zijn de regiogemeenten samen aan de slag gegaan met het opstellen van een jaarplan voor 2021. Dit wordt gedaan aan de hand van de 4 thema's (geld, gezin, werk en gezondheid). In 2021 staat het thema 'geld' centraal. De activiteiten voor 2021 zullen dus gaan over de relatie tussen laaggeletterdheid en geld. In maart 2021 wordt de jaarlijkse bijeenkomst voor het Taalakkoord georganiseerd.

Bijlage(n)

"Meedoen met Taal" Integrale aanpak laaggeletterdheid in Rivierenland 2020-2024.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, de burgemeester,